

Preken

Uitgave van de Apostel Thomaskerk

Handelingen 2, 1-13 en Genesis 11, 1-9 Pinksteren

ATK 27-05-2012

Lieve gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Lucas vertelt in zijn tweede boek, in de Handelingen van de Apostelen dat op de Pinksterdag maar liefst 3000 mensen zich laten dopen. Het begin van de kerk.

Het geloof in God brengt mensen bij elkaar. Ze gaan een nieuwe gemeenschap vormen, een gemeenschap van broeders en zusters.

Haaks op het verhaal van Pinksteren staat het verhaal van de torenbouw van Babel.

Het is het slot van de verhalen uit het boek Genesis, die ook wel de oergeschiedenis wordt genoemd, de schepping van hemel en aarde, van vogels en vissen, dieren en mensen; de geschiedenis van de mens en zijn partner, van de mens en zijn broeder, van zonde, schuld en dood, van Gods spijt dat hij mensen heeft geschapen, en van de zondvloed, van Noach en een nieuwe schepping. En nu loopt die geschiedenis hier op uit. Op mensen, die een stad gaan bouwen met een toren die tot aan de hemel reikt.

Archeologen vertellen ons dat de toren die daar staat een soort tempeltoren is, zoals ze die wel hebben gevonden bij opgravingen in het oude Babylonië. Een tempeltoren, een hemelladder, een stuk steen geworden religie, verbindingsschakel tussen de wereld van de mensen en van de goden, tussen hemel en aarde. Een trap, waarover de godheid afdaalt om het rad van de geschiedenis jaar na jaar weer op gang te brengen.

Wat zien we in het verhaal van de torenbouw? We zien een grote mensenmassa, een volksbeweging, die zich samenklontert in de vlakte van Sinear, waar eenmaal de prachtige metropool Babylon zal verrijzen. We horen ze plannen maken: een grote stad met een hoge toren, een massieve eenheid, een grootse concentratie van macht en zekerheid. Beroemd willen ze worden en niet verspreid raken over de hele aarde.

Zou daar de fout niet zitten? Dat ze niet verspreid willen raken op de aarde?

Want dát is nu juist zo'n belangrijk motief in de bijbel: verspreid, als zaad uitgezaaid worden.

Ga op weg, de wijde wereld in, zegt Jezus bij zijn afscheid tegen zijn leerlingen, en maak alle volken tot mijn leerlingen. Dat hebben in de achtste eeuw Ierse monniken zo letterlijk opgevat, dat ze de oversteek maakten naar het vaste land van Europa en hier het evangelie gebracht. We denken aan Willibrord en Bonifatius.

Niet verspreid willen raken op de aarde? De kwaal van Babel is de zelfhandhaving en de vlucht voor de opdracht. Men is bang om zichzelf te verliezen, om te geven, te dienen, te offeren, te leven voor anderen, te sterven.

Vandaar dat mega-prestige-object van vele miljarden: een stad met een toren die tot in de hemel reikt. Bij elkaar kruipen, zich verschansen. Achter een veilige muur tegen de wereld.

Zoals er mensen zijn die om Nederland een hoge muur willen bouwen: niet toegankelijk voor vreemdelingen. Schengen afschaffen, grensposten weer inrichten, opnieuw een slagboom tussen Glanerbrug en Gronau. En zoals ze Europa als een fort willen afsluiten voor wie op zoek is naar veiligheid en welvaart.

De mensen van Babel komen ons bekend voor! Wij zien hun gezichten en we horen hun betogen op onze televisies, bij Knevel en Van den Brink, bij Pauw en Witteman. Het zijn mensen, die de wereld

aan zichzelf overlaten. Ze ontkennen dat er nog iets of iemand buiten hun grenzen is. Ze willen alleen hun eigen, knusse leventje: het paradijs voor onszelf, het veilige mensennest.

Wat kan God nog met zo'n aarde? Opnieuw loopt het immers vast. Dit was niet zijn bedoeling. Mensen zijn toch geroepen om te dienen en om te hoeden!

De torenbouw van Babel confronteert ons met een actueel probleem. Met mensen die de wereld uit het oog verliezen, die de nabije en de verre naasten links laten liggen, die als bezetenen aan hun eigen welvaart bouwen terwijl anderen omkomen, die zich baden in hun eigen vrijheid, waarbij het verlangen van anderen naar vrijheid hen nauwelijks raakt.

De torenbouwers zoeken naar eenheid, maar naar wat voor eenheid? Een eenheid ter wille van de macht, ter wille van hun eigen naam.

Maar zo wil God het niet. Opnieuw grijpt hij in. Nu niet meer om te vernietigen, maar wel om onrust te zaaien. God verstoort het mensennest, hij jaagt ze uit elkaar, stuurt ze de wereld in.

Een heilzame noodmaatregel, die spraakverwarring. Ineens zijn er ruzies en conflicten, misverstanden en communicatiestoornissen. De hele zaak zakt als een pudding in elkaar. Niets blijft er over van die massieve eenheid. Nu moeten de mensen wel uit elkaar en de wereld in.

Voortaan moeten ze elkaar zoeken willen ze elkaar bereiken. Voortaan moeten ze leren luisteren, willen ze elkaar verstaan. En hopelijk zullen ze dan toekomen aan hun opdracht: de aarde hoeden en dienen, de wereld bewoonbaar maken voor allen.

De spannende vraag is: gebeurt dat ook?

Daarover gaat het in het vervolg. In Genesis 12 begint met Abram de geschiedenis van Israel, het volk van Gods eerste liefde.

En op de 50^e dag na Pasen worden de grenzen van Israel naar de wereld opengebroken. Worden opnieuw mensen de wereld ingestuurd.

Zo is het gebeurd, lazen we in Handelingen 2. Mensen uit alle volken en van alle talen zijn daar bijeen. Een indrukwekkende namenlijst. En ineens gaan ze elkaar verstaan. Of beter gezegd: verstaat men elkaar in wat men samen te horen krijgt. En degenen die het verstaan laten zich uitzenden, uitzaaien als zaad op de akker van de wereld.

Dat is Pinksteren. Dat feest vieren wij vandaag. Het feest van de uitzending.

De Geest is ook op ons neergedaald. Wil ook ons inspireren om ons de wereld in te laten sturen.

Om daar te doen wat God ons heeft opgedragen: zorgen en dienen, ondersteunen en hoeden. In Gods naam.

Amen

Ds R. Vissinga